

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildungsinternationale

SINDIKAT VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA,
ZNANOSTI IN KULTURE SLOVENIJE

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
dr. Igor Papič, minister
Masarykova cesta 16

1000 Ljubljana
gp.mvzi@gov.si; igor.papic@gov.si

Ljubljana, 12. marca 2024

POZIV MINISTROM DRŽAV V BOLONJSKEM PROCESU

Pred ministrsko konferenco v Tirani, maja 2024

Spoštovani minister,

Evropski sindikalni odbor za izobraževanje (*European Trade Union Committee for Education, Etuce*) v 52 državah združuje 127 sindikatov s področja vzgoje, izobraževanja in raziskovanja, ki skupaj predstavljajo 11 milijonov članic in članov po vsej Evropi. Je evropski del Izobraževalne internacionale (*Education International*), med drugim pa je Etuce tudi posvetovalni predstavnik skupine za spremljanje bolonjskega procesa. Že vse od njegove ustanovitve je aktiven član Evropskega sindikalnega odbora za izobraževanje Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (Sviz), ki zastopa več kot 1.500 visokošolskih učiteljic in učiteljev, raziskovalk in raziskovalcev ter drugih zaposlenih v visokem šolstvu in znanosti.

Digitalni in zeleni prehod, kriza v zdravstvu, velika rast življenjskih stroškov, demografske spremembe, ogrožanje temeljnih vrednot, kot so človekove pravice, pravna država, demokracija, svoboda in spoštovanje znanja in znanosti, ter ruska agresija proti Ukrajini in nevarnost njenega širjenja pomembno vplivajo na evropski visokošolski prostor (EHEA) ter visokošolsko in raziskovalno osebje na družbeni, gospodarski in politični ravni.

Pri zaščiti temeljnih vrednot visokega šolstva, človekovih pravic, demokracije in enakosti, pri medgeneracijskem prenašanju teh vrednot in povezovanju med narodi imajo ključno vlogo prav

evropski visokošolski in raziskovalni sektor ter zaposleni v teh dejavnostih. Akademska svoboda in institucionalna avtonomija predstavljata temelj močnih demokracij in družbenega razvoja. Akademska svoboda je bistvena za vsako demokracijo, saj omogoča svobodo izražanja ter odprte in kritične razprave, gradi medsebojno zaupanje in skrbi za trajnostni razvoj. Visokošolsko poučevanje in raziskovanje, ki sta ločena od političnih, gospodarskih in verskih vplivov, prav tako prispevata k zagotavljanju na znanju temelječe družbe, v kateri ljudje kot državljani in v demokratičnih procesih sprejemajo racionalne in razumne odločitve.

Da bi lahko zagotovili kakovostno visokošolsko izobraževanje in raziskave ter razvoj »bolj vključujočega, inovativnega, povezanega in odpornega evropskega visokošolskega prostora (EHEA)«, je ključnega pomena, da so zaposleni v teh dejavnosti ustrezno cenjeni in da imajo dovolj podpore.

S tega vidika je nujno poskrbeti in zagotoviti, da bo akademska kariera privlačna za nadarjene visokošolske učitelje in raziskovalce. A zaradi vse večjih pritiskov, ki so jim izpostavljeni akademiki in visokošolske ustanove, tj. vključno z nezadostnim financiranjem, privatizacijo, priložnostnim opravljanjem akademskega dela in zniževanjem plač, smo priča prav nasprotnemu. Izboljšanje privlačnosti akademskih poklicev ter zadržanje osebja v visokošolskem in raziskovalnem sektorju predstavljata zato prednostni nalogi organizacij članic Etucejja, ki zastopa osebje v visokošolskem in raziskovalnem sektorju v 52 državah.

Pred ministrsko konferenco o bolonjskem procesu, ki bo konec letošnjega maja potekala v Tirani v Albaniji, vas, spoštovani gospod minister, pozivamo, da se skupaj z drugimi pristojnimi ministri v komunikaciji, ki bo na omenjenem dogodku sprejet, zavezete, da bodo udeleženi naslednji cilji:

- **Krepitev akademske svobode, institucionalne avtonomije in drugih temeljnih vrednot**, kot so svoboda znanja, znanosti in govora, ter zagotovitev njihovega učinkovitega spremljanja v celotnem evropskem visokošolskem prostoru, in sicer z vključevanjem zaposlenih v ta proces.
- **Spodbujanje sodelovanja** – namesto tekmovalnosti – med institucijami, zaposlenimi in študenti v okviru bolonjskega procesa.

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildungsinternationale

SINDIKAT VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA,
ZNANOSTI IN KULTURE SLOVENIJE

- Poskrbeti za trajnostne in dolgoročne **javne naložbe in financiranje visokega šolstva in raziskav**, da bi zagotovili visoko kakovost izobraževanja in raziskav ter spodbudno delovno in učno okolje za zaposlene in študente.
- Zagotoviti **kakovostno poučevanje in učenje, ki temelji na raziskavah**, enakopraven položaj poučevanja in raziskovanja, prehod s kvantitativnega na kvalitativno ocenjevanje poučevanja in raziskovanja ter odgovorno, pregledno in kolegialno ocenjevanje zaposlenih.
- Krepiti **kolegialno upravljanje in učinkovit socialni dialog** s sindikati akademskega osebja, zlasti z vidika digitalnega in zelenega prehoda visokega šolstva in raziskav ter njenega vpliva na delovna mesta in delovne pogoje.
- Zagotoviti, da bo **akademska kariera privlačna** za visokokvalificirani kader, in sicer z zagotavljanjem **privlačnih plač, pravičnih pokojnin, dostojnih delovnih pogojev, varnosti zaposlitve s pogodbami za nedoločen čas, zanesljivih kariernih poti in enakih možnosti** za osebje v visokem šolstvu in na področju raziskav.
- Skrbeti za **zdravje in varnost pri delu** akademikov in raziskovalcev, jim zagotoviti učinkovito podporo v boju proti lažnim novicam ter jih zaščititi pred sovražnim govorom in nadlegovanjem.
- Prepoznati, da morajo biti inovacije na področju poučevanja in učenja, vključno z **digitalizacijo**, podprte s pedagoškimi praksami, zaposlenim pa omogočiti **ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem** zaposlenih, spoštovati njihovo **pravico do odklopa in do dela na daljavo**.
- Pri razvoju odprte znanosti in izobraževanja naj bo **intelektualna lastnina visokošolskega in raziskovalnega osebja** spoštovana in zaščitena.
- Na **začetku kariere akademikom** zagotavljati dostop do kakovostnega uvajanja v poklic, stalni pogodbeni status in neoviran poklicni razvoj.

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildungsinternationale

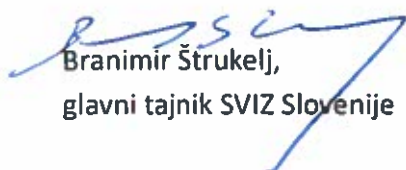

SINDIKAT VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA,
ZNANOSTI IN KULTURE SLOVENIJE

- Vsem zaposlenim zagotoviti enak dostop do **kakovostnega stalnega strokovnega izpopolnjevanja** v rednem delovnem času.
- Zagotoviti **enak dostop do visokošolskega izobraževanja in raziskav** za zaposlene in študente ter vključevanje socialne razsežnosti; **zagotoviti večjo enakost pri zaposlovanju, ohranjanju zaposlitve, poklicnem razvoju in ocenjevanju akademskega osebj**a.

S spoštovanjem,

Branimir Štrukelj,
glavni tajnik SVIZ Slovenije

dr. Danilo Korže
predsednik Sindikalne konference
visokega šolstva in znanosti SVIZ